

СТ А Н О В И Щ Е

От: **проф. д-р Даниела Димитрова Тодорова**
Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление

Автор на дисертационния труд: **Жанета Георгиева Калинова**

Тема на дисертационния труд: **„Предприемачеството и иновациите като инструмент за организационна оптимизация“**

Научни ръководители: **Проф. д.ик.н. Димитър Канев**
Проф. д-р Светлана Димитракиева

1. Информация за дисертанта

Докторантката Жанета Калинова се е обучавала по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Национална сигурност) към катедра Мениджмънт и логистика“, на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, гр. Варна, съгласно Заповед на Министъра на отбраната на Р България № ОХ-5/07.01.2016 г.

Обучението е осъществено в задочна форма през периода 01.02.2016 г. – 08.02.2021 г., като докторантката е изпълнила успешно своя индивидуален план.

Жанета Калинова е завършила ОКС Магистър в Икономически университет, гр. Варна. Работила е като главен счетоводител и счетоводител в различни институции. В момента е асистент към катедра „Мениджмънт и логистика“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е структуриран последователно и логично в увод, четири глави и заключение. Разработен е в обем от 191 страници. Изследването е подкрепено от четири приложения.

Дисертацията е посветена на значим проблем, свързан с изследване на предприемачеството и иновациите, интеграцията им с управленски школи за целите на оптимизиране на организационното управление и решаването на важни организационни въпроси.

Поставената цел на дисертационния труд е да се представят предприемачеството и иновациите като инструмент за организационна оптимизация.

За постигане на така описаната цел, докторантката е концентрирала своето внимание и анализ върху решаването на следните основни задачи:

- ✓ Разкриване на проблематиката на организационните теории в исторически контекст.
- ✓ Разкриване на механизма на намаляваща организационна ефективност и изследване на приложимостта на моделите за смекчаване на ефектите от този процес.
- ✓ Разкриване на ролята на предприемачеството в процеса на организационна оптимизация с цел преодоляване на ефектите на организационно стареене.
- ✓ Синтезиране на комплексен подход за смекчаване на ефектите с намаляващата организационна резултатност в процеса на развитие.

Изследваният обект в дисертационния труд е теоретичната школа на организационното познание.

Предметът на дисертационното изследване са процесите, съпътстващи жизнения цикъл на организациите и моделите за управление на предприемачеството и иновациите.

Целта, предмета, обекта и задачите на дисертационния труд са точно и ясно формулирани и целенасочено дефинирани за решаването на основния изследователски проблем.

Защитаваната изследователска теза е, че системният подход към организациите е подходящата основа за интерпретация на предприемачеството и иновациите като инструмент за организационна оптимизация.

Докторантката последователно в хода на изложението е доказала всички работни хипотези според които организационните теории в исторически контекст винаги са били насочени към решаването на практикоориентираните въпроси, произтичащи от организационното функциониране на конкретния исторически етап. Съществена характеристика на организационните теории е своеобразната им преимуществена насоченост „навътре“ към организацията. Системният подход, като сравнително нов „инструмент“ на организационно изследване, може да помогне за формирането на нови области на вътрешноорганизационна проблематика, явяващи се общи за организациите и относително независими от историческия период на съществуването им. Акцент е поставен върху проблемът с организационното стареене, който е комплексен и се изисква комплексен отговор. В резултат на изследванията се защитава тезата, че предприемачеството е подходящ инструмент за преодоляване на ефектите на организационно стареене. В рамките на тази задача е извършено и представяне на процесите в моделната организация – ВВМУ „Никола Йонков

Вапцаров“ в контекста на организационния жизнен цикъл. Идеята на представянето е да се постави базата за конкретизация на предлагания подход в конкретен модел, приложим в организация в сектора за Национална сигурност. Доказано е, че прилагането на предприемачеството като организационна политика и свеждането на предприемаческия дух на културологично ниво са успешен подход за преодоляване на ефектите на важен комплексен проблем като организационното стареене. Подходът се конкретизира от модел за неговото прилагане в конкретна военнообразователна организация – ВВМУ „Никола Йонков Вапцаров“.

За методологията на изследването в дисертационния труд се възприемат общонаучните методи за научни изследвания, в т.ч. методите анализ и синтез, индуктивният и дедуктивният подход, системният подход, аналогията и моделирането. Изводите в разработката са направени по смисъла на метода на индукцията и дедукцията, с цел определяне мястото и значението на изследвания предмет, като характеристиката на обекта е разкрита.

Във връзка с разработването на дисертационния труд са проучени публикации в специализирани издания и в интернет, както и практика в тази проблематика. Докторантката е използвала 110 литературни източника, като това показва висока информираност и професионална компетентност на докторантката по изследваната проблематика.

Използвани са фактически данни по отношение на изследвания обект, анализирани и обработени от автора.

Не е забелязано плагиатство в дисертационния труд.

Дисертационният труд по своята структура, обем и съдържание отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

3. Оценка на научните и научно-приложни резултати

Научните и научно-приложните постижения на авторката на дисертацията се откриват в следните направления: теоретико-методологическо, практическо и емпирично изследователско. За доказателствен материал докторантката прилага таблици и фигури, които допълват високата оценка за нейните научноизследователските качества.

Като теоретико-методологични приноси могат да се групират следните постижения:

1. Внасяне на дълбочина в познанието на проблематиката на намаляващата организационна ефективност във времев перспектива.

2. Интерпретацията на предприемачеството в организациите като инструмент за организационна оптимизация.

3. Прилагането на системния подход като интегриращ механизъм на различни школи на организационното познание.

Като приложно ориентирани научни приноси в резултат на изследването могат да се групират следните постижения:

1. Представянето на етапите на проектния процес с ползване на модела за последователността на жизнен цикъл на организациите. По същността си това е адаптиране на модела на Макаров за нуждите на изследването.

2. Представянето на предприемачеството като инструмент за преодоляване на следствията или смекчаване на проблемите, произтичащи от намаляването на организационната резултатност като ефект на организационното стареене. Централен момент в това отношение е разкриването на системната перспектива на предприемачеството.

3. Синтезиран е модел за изследване на предприемаческия процес в контекста на средата.

4. Предложен е вариант на модификация на „матрицата интерес – влияние на Менделоу“ за нуждите на изследването, като представеното доразвитие е чрез въвеждане на негативен интерес по отношение на предприемаческата инициатива.

5. Предложен е синтезиран модел за планиране на предприемаческа инициатива. Той е разработен на базата на модела на системно планиране и с ползването на редица планиращи модели за реализиране на метода „дърво на целите“.

6. Предложен е модел за адаптиране на методологията на PRINCE 2 за нуждите на изграждане на организационна структура за управление на проекти във военнообразователно учреждение.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационният труд са представени три публикации, които са представени в авторитетни научни списания и форуми. В тях са отразени основни моменти от изследването и резултатите от дисертационния труд.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертацията е разработен съгласно изискванията и достатъчно пълно и точно отразява направените изследвания и разработки. Структурата му отговаря на съдържанието на дисертацията. Отрадени са основните моменти и приносите от разработената дисертация.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд представлява едно цялостно и завършено научно изследване с формулирана проблематика, избрани методи и средства за изследване, разработване на теоретична основа, приложение на реален обект, анализ на получените резултати, изводи и препоръки.

По мое мнение са получени значими резултати, които могат да намерят приложение при прилагането на предприемачеството и иновациите за оптимизиране на организационното управление и решаването на важни организационни въпроси.

Като препоръка към докторантката бих посочила възможността за бъдещо приложение на резултатите от научната разработка и бъдещо по-активно участие на

научни международни форуми, с цел запознаване на общността с направените изследвания и получените резултати.

7. Заключение

Дисертационният труд разглежда важни и значими проблеми. В него се съдържат научни и приложни резултати, които представляват оригинален принос за прилагане на предприемачеството и иновациите, интеграцията им с управленски школи за целите на оптимизиране на организационното управление и решаването на важни организационни въпроси.

Убедено давам своята положителна оценка на разработения дисертационен труд и предлагам с дълбока убеденост на уважаемото научно жури да присъди на Жанета Калинова образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.7 Администрация и управление.

09.07.2021г.

Изготвил становището:
(проф. д-р Даниела Годорова)